Enonkoski

140

JUHLALEHTI
3. NUMERO

SYYSKUU-
JOULUKUU

Kunnaninsinöörin kynästä

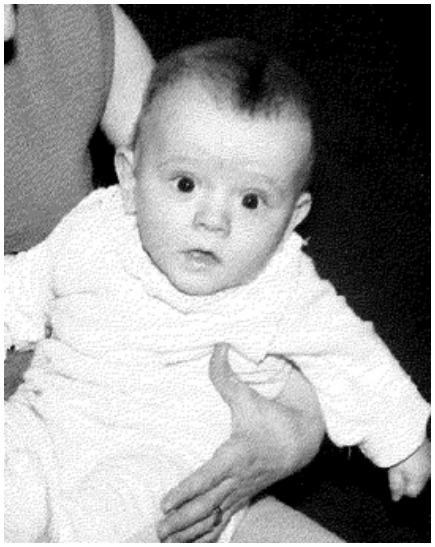

Syksyinen tervehdys Enonkoskelta!

Syksy on vuodenajoista yksi parhaista ja näin syksyn lapsena itsekin pidän tästä vuodenajasta. Illat pimenee ja ilmat viilenevät, se sopii pohjoisen ihmiselle paremmin.

Tulin aikoinaan Enonkoskelle toukokuussa vuonna 2013 eli ensi keväänä tulisi jo täydet kymmenen vuotta täyteen kunnaninsinöörin virassa. Siirryin tänne kunnan palvelukseen yksityiseltä puolelta. Olin kiertänyt Ruotsin, Norjan ja Venäjän, jossa asuin myös yli 9 vuotta. Ennen ulkomaiden työkohteita olin ollut kuitenkin pohjoisen valtio-omisteisen vesivoimayhtiön palveluksessa suunnittelun, rakennuttamisen ja valvonnan parissa sekä yksityisellä puolella urakointikohteissa ja yrittäjänä.

Enonkoskelle oli helppoa tulla ja savolaisten kanssa on ollut helppoa toimia. Tehtävät täällä ovat moninaiset, on teknisen toimen hallintoon liittyviä tehtäviä, rakennusvalvontaa, vesi- ja viemärilaitoksen, ympäristönsuojelun tehtäviä, kiinteistöjen ylläpito ja kiinteistöjen pieniä rakennuttamistehtäviä sekä lisäksi kunnan työsuojelupäällikön tehtävä. Yhdelle henkilölle aivan liian monta tehtävää, tämän voi jo tässä vaiheessa myöntää.

Toivoisin kunnan tekevän tulevaisuudessa enemmän kuntien välistä yhteistyötä. Sillä todennäköisesti saataisiin pieniä säästöjäkin pitemmän päälle aikaan. Sähköisten palvelujen käyttöä on otettu käyttöön rakennusvalvonnassa ensimmäisten joukossa Etelä-Savossa. Tällaisessa pienessä kunnassa lähes kaikki työntekijät tuntevat toisensa ja kaikilla on hyvin moninaiset tehtävät ja tahti on tiivis. Meillä teknisellä toimellakin keskeneräisten ja tekemättömien töiden määrä tahtoo kasvaa varsinkin kevään ja kesän aikana. Toistaiseksi on selvitty, vaikka yhdenkin henkilön puuttumisella porukasta on suuri vaikutus ja paletti on sekaisin.

Enonkoskelaisista ja Enonkosken kesäasukkaista voin todeta rakennusvalvonnan ja ympäristövalvonnan osalta ihmisten olevan tunnollisia ja noudattavan annettuja lupia ja määräyksiä pääosin hyvin. Toivon jatkossakin kaikkien huolehtivan yhteisestä ympäristömme tilasta yhtä mallikkaasti ja pitävän myös harrastetilat ja liikuntapaikat hyvässä kunnossa.

Itselläni on kohta tarkoitus siirtyä enemmän harrastusten pariin, joten järvellä tai liikenteessä voimme jatkossakin nähdä täällä Enonkoskella!

Keijo Kemppinen, kunnaninsinööri

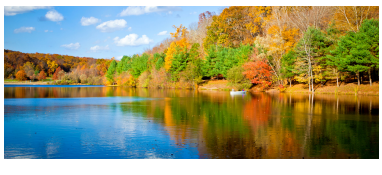

Enonkoski 140 vuotta - lehdistä repäistyä

Kaivoksen loppuminen ei katastrofi"

Enonkoski houkuttelee uusia asukkaita luksustonteilla

— Tietysti tuleva Laukunkankaan kaivoksen lopettaminen on ikävä asia, mutta ei Enonkoski kuole kaivoksen mukana. Kunnassa elää vankka usko tulevaisuuteen, ja yritämme tosissamme houkutella tänne uusia asukkaita, sanoo Enonkosken kunnansihteeri Jari Jussinmäki.

Porkkanaksi uusille asukkaille kunta on kaavoittanut kirkonkylän yhteyteen Pirttiniemen asuntoalueen, josta kaupataan rantatontteja melko kohtuulliseen hintaan.

Pirttiniemen tontteja on markkinoitu enemmän tai vähemmän aktiivisesti vajaan vuoden ajan. Runsaasta neljästäkymmenestä rakennuspaikasta on saatu myytyä vasta kolme, mutta Jussinmäki ei näe tilannetta huolestuttavana.

— Nämä ajat eivät oikein suosi tonttikauppaa, mutta meillä on aikaa odottaa. Paikallinen kiinnostus tontteihin on ollut kova, mutta ostajien pitäisi ensin saada vanha talonsa myytyä, eikä se ole helppoa.

Vauhdikkaasti päätökseen

Pirttiniemen kaavoitus on viety Enonkoskella vauhdilla päätökseen. Koko prosessin käsittely on kestänyt vain pari vuotta, eikä kunta alunperin edes omistanut niemeä.

Kymmene Oy:n Pirttiniemi hankittiin kunnalle vaihtokaupalla vuonna 1990. Kymmene sai tilalle metsää ja vähän rahaa. Kaavoituksen valmisteli Maa- ja Vesi Oy ja kunnanvaltuusto hyväksyi kaavan kokouksessaan 14. 3. 1991 äänin 14-5 (2 poissa). Äänestyksessä hävinneetkin tyytyivät päätökseen, eikä aikaavievään valitusprosessiin tarvinnut ryhtyä.

— Se oli erinomainen asia. Muuten me emme vielä möisi tontteja, Jussinmäki kiittelee.

Kunta ei pahemmin viivytellyt kaavan vahvistamisen jälkeen. Alueen kunnallistekniikka ja tiet ovat valmiit, ainoastaan päällyste puuttuu. Valaistu latu on tarkoitus päällystää pururadaksi vielä tänä kesänä. Varsinaista rahaa alueeseen on uponnut 1,5 miljoonaa markkaa.

Rantasauna ja oma laituri

Enonkoskella on tarjolla omakotitontteja jopa markan neliöhintaan, mutta Pirttiniemeen ei aivan sillä hinnalla pääse asumaan. Rantatonttien hintahaitari venyy 70 000:sta aina 140 000 markkaan. Sisämaatonttien hinnat alkavat 10 000 markasta.

— Hinnat voivat näyttää paperilla kovilta, mutta meidän mielestämme tontit ovat hyvinkin hintansa väärtejä. Rantatonteille on rantasaunan ja laiturin rakennusoikeus, ja muualtakin on joka paikasta järvinäköala, Jussinmäki huomauttaa.

— Kesämökkitonteista pyydetään monasti pa… enemmän, ja Pir… ovat kaikki p… kilometri…

Kunnansihteeri Jari Jussinmäki esittelee ylpeänä Pirttiniemen pienoismallia.

Työpaikat vähissä

Enonkoski ei ole markkinoinut Pirttiniemeä hirveän aktiivisesti. Jussinmäen mukaan nyt vedetään vähän henkeä, kun lama painaa päälle.

— Eiköhän yleinen taloudellinen tilanne ala kohta nousta, ja tonttikauppakin pääsee vauhtiin. Me emme kuvittele, että vo… jota Enonk…

Jussintalon mukaan Enonkosken kunnan talous on olosuhteisiin nähden hyvässä kunnossa, paremmassa kuin kunnissa keskimäärin. Veroäyrin hinta on pystytty pitämään 17 pennissä, lainaa on asukasta kohti vain 3 700 markkaa ja lainanhoito rasittaa veroäyriä kahdella pennillä.

Runsaan 2 200 asukkaan Enonkosken talousarvio pyörii 50 miljoonan markan paikkeilla.

— Ei kaivoksen loppumi… Enonkosken … täällä …in, …

ITÄ-SAVO

Ministeri Mauri Pekkarinen vihki Enonkosken kirjaston

Valtionosuusuudistus laittaa kirjastot uuteen puntariin

Ensi vuoden alusta voimaan astuva valtionosuusuudistus vaikuttaa myös kirjastolaitokseen. Kunnat saavat entistä vapaammin harkita, mihin ne käyttävät resurssinsa. Näin myös kirjastojen arvo joutuu uuteen puntariin, ministeri Mauri Pekkarinen sanoi sunnuntaina Enonkoskella vihkiessään kunnan uuden kirjaston.

Pekkarinen sanoi olevansa varma, että kirjastot myös tämän puntaroinnin kestävät. Kun talous on ahtaalla, on entistäkin tärkeämpää, että ihmiset voivat kehittää itseään, ja saada uusia virikkeitä. Kirjastolaitoksen merkitys on tässä mielessä ratkaisevan tärkeää.

- Tälle käsitykselle antavat tukea myös tuoreimmat tilastot. Kirjastoseuran teettämän tutkimuksen mukaan kirjastojen käyttö kasvoi merkittävästi vuonna 1991. Lainausluvut nousivat 3,5 prosenttia ja kävijämäärät peräti 8,6 prosenttia edellisestä vuodesta.

Tilastojen mukaan kaksi… suomalais…

Enonkosken uusi kirjasto on kuin kaunis koru kirkon vastapä…

ehdotonta kärkeä, Pekkarinen mainitsi.

- Enonkosken numerot edusta… …olestaan kärki…

Kaikki… …irjasto vievät 2233 neliö… …lukusali 31 neliö… …oimisto…

Lehtiartikkeleita vuodelta 1992

Syys-joulukuun tapahtumat

Enonkosken syyskausi on täällä, joten niin on myös syksyn ja talven tapahtumat! Seuraavilla sivuilla esittelemme tapahtumiamme syyskuusta joulukuuhun.

Koskivenetsialaiset

la 24.9.22 klo 17-22
Enokosken tori ja koskenvarsi,
tarkempi ohjelma s. 6

Joulukauden avaus

pe 25.11.22 klo 15
Kunnan ja kappeliseurakunnan yhteinen joululaulutilaisuus Maitolaiturilla, Enonkoskentie 11T

Klo 17 Joulukauden avaus torilla, Hyypiänniementie

Jouluista tunnelmaa, mm. joulupukki, rekiajelua, myytävänä kahvia ja ruokaa.

Ajantasaisin ohjelma löytyy aina osoitteesta enonkoski.fi. Seuraa ilmoittelua!

Syys-joulukuun tapahtumat

Joulukuhinat
la 17.12.22 klo 10-14

Enonkosken liikuntatalolla, Pirttiniementie 4
Perinteiset joulukuhinat tarjoaa paikallisten tuottajien myyntituotteita, mm. käsitöitä, leivonnaisia ja kalatuotteita. Tarjolla myös joulupuuroa sekä kahvia ja paikalla vierailee joulupukki, Enonkosken Vuoden yrittäjien palkitseminen.

Enonkosken Yrittäjät ry
Enonkosken kunta

Rakettikekkerit
la 31.12.22 klo 18

Toivonniemi, Hyypiänniementie 6
Eläköön Enonkoski ry ampuu raketteja ja yleisö voi tuoda omia rakettejaan ammuttavaksi. Tarjolla Pop up-ruokaa. Rakettikekkerit sopii hyvin pientenkin lasten perheille.

Eläköön Enonkoski ry
Enonkosken kunta

Ajantasaisin ohjelma löytyy aina osoitteesta enonkoski.fi
Seuraa ilmoittelua!

Koskivenetsialaiset

Syksyn tunnelmallisin tapahtuma - Enonkosken KoskiVenetsialaiset
luo unohtumattomia elämyksiä taas tänäkin vuonna!
La 24.9.2022 klo 17-22 jo kuudetta kertaa järjestettävää tapahtumaa ei
kannata jättää kokematta!

Alkunsa tapahtuma sai vuonna 2017, jolloin vietettiin Suomi 100 juhlavuotta. Kukka- ja Sekatavarapuoti Enonkosken Kodinhelmi Oy:n kauppias Airi Männynsalo oli jo jonkin aikaa visioinut mielessään näkymästä, jonka elävällä tulella valaistu koski saisi aikaan. V. 2016 marraskuussa perustettu yhdistys Eläköön Enonkoski ry päätti toteuttaa vision osaksi Suomi 100 - nyt juhlitaan! tapahtumatarjontaa. Tapahtuman toteutukseen oli haettavissa Piällysmies ry:ltä tukea, jonka hyväksytty päätös antoi mahdollisuuden toteuttaa visio. Syksyn pimenevässä illassa ulkotulin valaistu koski ja kosken yläsunnille lasketut 100 kelluvaa lyhtyä olivat visionsa mukaisesti huikean hieno näky joka yhdessä muun ohjelmatarjonnan kanssa muodostivat suuren suosion saavuttaman kokonaisuuden.

Tänä vuonna koski yläjuoksuineen on valaistu jälleen liki 500:lla ulkotulella, joiden tuoma tanssiva valo veden pinnalla luo illan aikana muuttuvan koskimaiseman. Ulkotulin valaistua näkymää voi seurata alkuillasta yömyöhään Pietari Makkosen iltakävely -reitin varrelta. Näkymä elää ja muuttuu valoisasta hämärän kautta pimeään. Kilometrin mittaisella reitillä voi samalla kerryttää kilometrejä Kävelykilometrikisaan. Jos et vielä ole kisassa mukana niin syyskuun loppukiriin ennättää vielä hyvin mukaan: https://kavelykilometrikisa.fi/accounts/register/ merkitse paikkakunnaksesi Enonkoski ja/tai liity Enonkosken kunnan omaan joukkueeseen: Enonkoski, jonka osallistumiskoodi on: enonkoski2022!

Koskipuiston uniikin, juuri tätä iltaa varten tehdyn äänimaiseman luo Ihamaniemellä Olo Centreä isännöivä Markus Pesonen. Hän on palkittu säveltäjä, muusikko ja äänisuunnittelija. Markuksella on pitkä kokemus useiden musiikkiryhmien kanssa työskentelystä sekä tanssin, teatterin, performanssitaiteen että elokuvien parissa. Yhteistyö terveydenhuollon ja sosiaalialan ammattilaisten kanssa on johtanut hänet kehittämään Sound Journeys -sovelluksen, jossa mukaansatempaavien äänimaisemien luomiseen, joilla on myös koulutus- ja terapeuttista potentiaalia. Markuksella on musiikin maisterin tutkinto ja säveltäjädiplomi Kööpenhaminan rytmisen musiikin konservatoriosta. Äänimaisema on kuultavissa koskipuistossa elävän tulen valaiseman kosken ytimessä koko illan ajan klo 17-22.

Enonkosken 140 v. juhlavuoden kunniaksi KoskiVenetsialaisissa koetaan elävän tulen tuomaa taikaa Taikatulet -ryhmän kahdella tulishowesityksellä. Taikatulet yhdistelee tanssia, jongleerausta ja taidokasta tulenkäyttöä! Esitykset ovat kahden esiintyjän koreografioituja showkokonaisuuksia, joista illan ensimmäinen on klo 18 DuoTaika - Fever: Kuumaakin kuumempia rytmejä, tulista tanssia ja taiturointia palavilla välineillä. Upeat koreografiat lumoavat katsojansa ja näyttävät, naiselliset asut tuovat säihkettä ja glamouria juhlaan. Uusimmassa tuliesityksessä musiikki henkii vahvoja lattarirytmejä ja showjatsia. Illan toinen esitys on klo 21 DuoTaika - Mystique: Kaksi naista, tulitanssia ja jongleerausta koreografioituna kauniiksi ja hypnoottiseksi kokonaisuudeksi. Soljuva musiikki luo mystisen tunnelman, joka vangitsee katsojat. Sisältää neljä koreografiaa ja loppuhuipennuksen. Linkki videoon:
https://www.taikatulet.fi/videot#mystique-video

Tapahtuman aikana voit myös tehdä toriostoksia sekä poiketa paikallisissa kaupoissa, kahviloissa ja ravintoloissa. Markkinat torilla alkavat klo 17, jolloin suositut paistoherkut; muikut, kevätkääryleet ja muurinpohjaletut ja -pyttärit hupenevat herkuttelijoiden suihin. Torimyyntipaikkoja voi varata sposti elakoon.enonkoski@gmail.com tai 050 551 4919/ Airi. Wanhalla Kauppiastalolla posliini- ja silkkimaalaustaiteilija Seija Kautosen kesämyyntinäyttelyn päätös klo 17-22.

Eläköön! -arpajaisissa palkintona jälleen upea Tempur Fexible -parivuode (arvo 2 872€), arvat myynnissä tapahtuman lisäksi 18.6.-25.9.2022 Maitolaituri Kahvila ja Puotissa sekä Enonkosken Kodinhelmessä. Oletko juuri Sinä se viides onnellinen Tempur -vuoteen omistaja? Osta arpa tai useampikin! Voittomahdollisuuden lisäksi tuet samalla yleishyödyllisen yhdistyksen toimintaa, Iso Kiitos!

Haaste kuntalaisille: Kutsu ystäväsi, tuttavasi, sukulaisesi, kaveriporukkasi, harrasteryhmäsi ym. tulemaan KoskiVenetsialaisiin, jossa kiireetöntä yhdessäoloa voi viettää ulkosalla unohtumattomien elämysten parissa! Jos siskonpeti on jo täysi niin lisämajoitusta viikonloppuun voi kysyä paikallisista ja lähiseudun majoitusliikkeistä!

Tulisesti Tervetuloa KoskiVenetsialaisiin - tehdään unohtumaton ilta yhdessä!
seuraa tapahtuman tarkempaa ohjelmasisältöä tapahtumaviikolla ilmoitustauluilta ja sähköisistä kanavistamme:
https://www.facebook.com/EnonkoskellaToimintaa
https://www.facebook.com/Visitenonkoskiofficial
https://visitsavonlinna.fi/tapahtumat/

Joulukuhinat 17.12.22

Enonkosken perinteiset joulukuhinat järjestetään kahden vuoden tauon jälkeen 17.12.22 klo 10-14 Enonkosken liikuntatalolla.

Kuhinoilla on pitkä perinne - niitä on järjestetty jo 1990-luvun loppupuolelta lähtien. Vetovastuu kuhinoista siirtyi Enonkosken Yrittäjät ry:lle 2000-luvun puolivälissä. Koronapandemia rajoitti suurempien tapahtumien järjestämistä v. 2020 ja 2021, jolloin kuhinat olivat tauolla.

Enonkosken Yrittäjillä ja kunnalla on voimassaoleva yhteistyösopimus, jossa kunta tulee yrittäjäjärjestöä taloudellisesti kuhinoiden järjestelyissä. Yrittäjien talkootyön osuus on erittäin merkittävä - heillä on vastuullaan mm. myyntipöytien varaukset, paikalleen asettamiset, kahviomyynti, liikenteenohjaus, loppusiivous jne.

Tämän vuoden joulukuhinat tarjoavat maaseututuotteita kymmenissä eri myyntipisteissä. Tarjolla on mm. kotileivonnaisia, joulumakkaroita, puutuotteita, kudonnaisia, tekstiilituotteita, olkitöitä, kalaa ja kalatuotteita, luomutuotteita, lahjatavaroita jne. Paikalla vierailee joulupukki ilahduttamassa perheen pienimpiä ja miksei vanhempaakin väkeä. Tilaisuudessa yrittäjäyhdistys palkitsee myös vuoden 2022 yrittäjät. Ohjelmassa myös suosittu arvonta. Yleisöä odotetaan paikalle Enonkoskelta, mutta myös naapurikunnista.

Lisätietoja kuhinoista antaa yrittäjäyhdistyksen puheenjohtaja
Sami Heikkinen, puh. 0440 674600

Enonkosken Yrittäjät ry toivottaa kaikki lämpimästi tervetulleiksi joulukuhinoille!

Kuva v. 2017 kuhinoilta,
Tapani ja Tiina Kärkkäinen
Tuunalan Lumosta

Yrittäjät

Taiteilija Paavo Halonen

Enonkoski, Mon Amour

Saamelaissyntyinen kuvataiteilija Outi Pieski kertoi minulle nimen Enonkoski olevan saamen kieltä ja tarkoittavan suurta koskea. En ollut koskaan ajatellut kirkonkylän halkovan kosken olevan kooltaan kovinkaan suuri, kaunis kylläkin.

Kosken ylittävän kävelysillan alla meillä oli tapana käydä tupakalla välitunneilla Merjan, Jussin, Kallen, Tiinan, Miikan ja Irinan kanssa. Itsehän en toki tuolloin alaikäisenä polttanut, mutta tupakkapaikalla oli hauskempaa, parhaat jutut.

Kun alan suhdetta Enonkoskeen pohtia, jostain syystä nuo yläastemuistot punkevat ensimmäisenä mieleen. Tulin kirkonkylän koululle kauempaa, Muholasta. Ja siirtyminen kolmenkymmenen oppilaan pikkukoulusta lähes sadanviidenkymmenen nuoren yläasteelle oli iso hyppy. Ensimmäiset viikot olivat puhdasta kauhua; jouduin kiusatuksi. Joukko nuorempia oppilaita viereiseltä ala-asteelta päätti, että olen solvauksia ja pahoinpitelyä ansainnut. Voisipa kertoa että kiusaaminen loppui lyhyeen ja kunniallisesti, mutta ei. Minut jätettiin rauhaan vasta kun löin takaisin, riittävän kovaa ja yllättävällä tavalla. Mitähän tuollekin pää-bullylle, olkoon nimensä tässä tekstissä Pekko, kuuluu? Ovatkohan haavansa parantuneet?

Kaiken kaikkiaan yläaste oli hyvä kokemus, jotkut siellä solmitut ystävyydet ovat näihin päiviin kestäneet. Ja koulurakennuksen kulmassa sijainnut kirjasto on ensimmäinen monien kirjastojen sarjassa; tämä laitos on yksi tärkeimmistä palveluista mitä ihmiselle yhteiskunta tarjoaa. Harvoin näkee hyvää läheltä. Tuttavani ja ystäväni, jotka Enonkoskella käyvät puhuvat hurmaantuneesti tunnelmasta ja ihmisistä. Itse sitä helposti tarttuu vain huonoon ja negatiiviseen; naurettavaan kiistaan papin ”väärästä” sukupuolesta, kaatuneeseen tuulivoimahankkeeseen, Hyypiänniemen viihdekeskuksen häviämiseen nuivan naapuruston kokemien meluhaittojen takia. Ja siihen, että metallikierrätys on nyt aitojen takana, ei saa enää käyttökamaa teoksiin helpolla hankittua.

Pienen pitäjän ja yhteisön hyvä ja huono puoli on, että kaikki tietävät kaiken kaikista. Autistisena ja aadeehoodee-oireisena vähät välitän normaaleista käyttäytymismalleista tai tavoista; inhimillisyys ja toisten huomioon ottaminen on minulle se tärkein asia. Jotakuta voisi ärsyttää, minua naurattaa, kylän sisäisen tietotoimiston nopeus esimerkiksi hiustenväristäni tiedottaessa; alle puolessa vuorokaudessa tieto siitä, että olin blondini goottimustaksi muuttanut tavoitti Muholasta Ihamaniemen, tämä siis ennen kännykkäaikaa. Puskaradion nopeutta voisi käyttää hyväänkin, auttamiseen ja toisista huolehtimiseen.

Maaseudun Tulevaisuus-lehden tähtifanina eli lehden julkaisuja aktiivisesti Facebookissa seuraavana pohdin maaseudun ja tätä kautta Enonkosken tulevaisuutta jatkuvasti. Itselleni on selvää että tulevaisuus ei ole änkyröinnissä ja vanhaan tarrautumisessa vaan tosiasioiden, muutoksen, ilmaston- ja yhteiskunnan muutoksen hyväksymisessä. Pitää satsata palveluihin, luontoon, paikalliseen osaamiseen, käsitöihin. Matkailuun. Lievällä paniikilla seuraan kansainvälisten kaivosyhtiöiden valtaussuunnitelmia. Toivon että tajutaan, että kertapotti tässä on yhtä kestämätöntä tulevien sukupolvien kannalta kuin avohakkuu biodiversiteetin. Jos saisin päättää, paikkakunnan pienpanimoiden lisäksi täällä olisi pian pienmehustamoja, pienlampoloita, pienlaamatarhoja, pyörä- ja venevuokraamoja, eräoppaita ja elämysmatkakeskuksia, etc. Myisin kalliilla sitä hyvää joka minulle itselleni paikkakunnalla kasvaneena on itsestään selvää, sitä hyvää jolle olen sokeutunut.

Ja pitäisin kiinni hyvästä vanhasta. Menköön tämä viimeinen kommentti naapurikateuden piikkiin; toivon ettei Enonkoskelle käy kuten läheiselle “Kurrelalle”. Ennen kuvankaunis kylän keskus on nyt parkkipaikka.

Paavo Halosen seuraava yksityisnäyttely on Turun Tuomiokirkossa 18.9.-31.10.22

Kuva Ulla Kokki

Kirjoituskilpailun satoa osa 2

Tässä numerossa esittelemme kirjoituskilpailun 2. ja 3. palkinnon saaneet tekstit.
Toiseksi tuli Heli-Maarit Makkosen teksti Saunatonttu Sepi Simanalasta ja
kolmanneksi Sonja Tynkkysen Kulkiessasi

Saunatonttu Sepi Simanalasta

Olipa lähellä, että en paljastunut, puuskutti Sepi sukeltaessaan saunan kivijalan kulmassa olevasta aukosta kotikoloonsa. Taas tulivat mökille ihan odottamattomasti heti aamulla ja vieläpä keskellä talvea. Sepi mietti, huomaisivatko mökin tupaan astuvat tulijat Sepin lapikkaan jälkiä lattialla, ryppyisen sohvapeiton tai mökille jätettyjen näkkileipien vähentyneen. Koskaan ennen eivät ole huomanneet, mutta yleensä Sepi on osannut varautua kevään tullen peittämään paremmin vierailunsa jäljet talossa. Talviaikaan Sepi asusteli kotikolonsa sijaan tuvassa aika useasti. Siellä hän tunsi olevansa lähempänä mennyttä onnellista aikaa, kun talossa vielä asuttiin. Toinen lempipaikka oli nyt jo puoliksi romahtanut vanha talli- ja navettarakennus, jossa hän oli entisinä aikoina ollut hevosten ja lehmien hyvä kaveri ja useasti lähtenyt kylille isännän kyydissä reen tai kärryjen takanurkassa piileskellen.

Sepi työnsi päänsä ulos oviaukosta ja kurkisti pihalla touhuilevia mökkiläisiä. Kovin oli vanhentunut ja lihonut emännän ja isännän pieni pojantytär. Hänellä oli jo harmaata hiuksissaan ja mies oli ihan vanhan miehen näköinen. Sepi piti edelleen mökin emäntänä ja isäntänä talon ja pihapiirin rakennukset rakentanutta pariskuntaa, joka oli 1950-luvulla asettunut Simanalaan vaaran laelle viljelemään maata kouluikäisen poikansa kanssa. Täällä he elivät elämänsä loppuun - emäntä ja isäntä. Täältä heidät vietiin Enonkosken hautausmaalle, jossa Sepikin joskus kävi heidän sukuhaudallaan ja vei sinne oman pihan kukkia ja tiesi, että he ilahtuivat saadessaan Sepin terveiset kotipaikalta. He olivat ainoat oikeasti Sepin talossa asuneet ihmiset, poikakin piti tätä hienoa paikkaa vaan kesäasuntonaan ja eli elämänsä Savonlinnassa kaikkien mukavuuksien keskellä.

Muutama vuosi sitten Sepi joutui kokemaan senkin, että poika vietiin mustassa autossa pois ja hänen vaimonsa jäi yksin pihalle itkemään. Seuraavaksi pihan täytti seuraava sukupolvi omine mökkitouhuineen. Siitä Sepi oli hyvillään, että he alkoivat käydä kesäisin mökillä usein. Sen sijaan Sepin mielen pahoitti, että he heittivät valtavan määrän emännän ja isännän tavaroita pois, jotka poika sentään oli säästänyt. Nyt tämä seuraava sukupolvi, jo mummeja ja ukkeja itsekin, saapuivat älyttömään aikaan keskellä talvea yllättämään Sepin.

Taidanpa lähteä kylille, että saavat asettua taloksi mietti Sepi ja veti harmaan nutun tiukemmin ylleen ja kaatopaikkakuormasta pelastamansa isännän vanhan karvareuhkan syvälle päähänsä ja emännän hänelle kutomat villatumput karvaisiin käsiinsä. Vieläkin hän muisti, miten sai tämän joululahjansa. Emäntä oli ihan alkuvuosina jättänyt jouluaamuna saunan lauteille nämä lämpimät hyvät tumput ja Sepi oli varma, että ne oli hänelle joululahjaksi tarkoitettu, koska milloinkaan niiden katoamisesta ei puhuttu eikä niitä etsitty.

Onneksi saunatontut eivät väsy eikä palele iloitsi hän hiippaillessaan saunan takaa metsään ja sieltä jäätyneen Juvali-lammen yli kohti Karvilan tietä, koska hän ajatteli saada Karvilasta matkaseuraa ja pian hän huhuilikin lähitalojen kivijaloista kahta tuttua tonttua mukaansa. Pian kolme harmaata pientä olentoa hiipivät kohti Enonkosken keskustaa metsäreunoissa lymyten. Matkalla he juttelivat, mitä keskustassa tehtäisiin ja päättivät käväistä katsomassa, löytyisikö kauppojen takaa hävikkiruokaa heidän makuunsa vai pitäisikö oikein pyrkiä kuokkimaan, jos jossain olisi ystävällisen tontun talossa pöytä koreana.

Lähellä Enonkosken koulua Sepi sai oikein huiman idean, hän muisti kalamarkkinoiden aikaan viime kesänä olleensa puheissa paikallisen ravintola-puodin talon tontun kanssa. Tonttu nimeltään Tuakko oli esittänyt kutsun tulla käymään ja luvannut herkkuaterian. Nyt mennään käymään, päätti Sepi ja johdatti ystävänsä rehvakkaasti kohti ravintolaa. Tuakko olikin omassa kolossaan kivijalassa ja innostui kovin vieraistaan. Hän johdatti vieraansa suoraan ravintolan saliin ja varoitti pysymään seinän vierellä ja missään tapauksessa koskemasta myytäviin tavaroihin, joiden joukossa oli tonttujen kahta suurta herkkua, käsintehtyjä saippuoita ja kynttilöitä.

Saunatonttu Sepi Simanalasta

Ravintola ei ollut vielä auki, mutta ruoka oli jo katettu pöytään, joten pidot alkakoot! Sepi ja hänen ystävänsä kantoivat mahtavat ruoka-annokset äkkiä piiloon Tuakon kammariin ja söivät vatsansa ihan täyteen ja ottivat vielä reppuun vähän evästä kotimatkalle. Lähtiessään Sepi kysyi, miten voisi kiittää Tuakkoa. Tuakko toivoi, että tontut tulisivat hänen kanssaan kesällä keppostelemaan hiekkaveistoksia katselemaan saapuvien kustannuksella. Tuakon suuri huvi oli pujahtaa hiekkaveistoksen taakse ja yllättäen vilkuttaa sieltä niin, että hänen harmaaseen nuttuun verhottu karvainen kätensä vilahti turistien valokuvissa ja riemu olisi sitä suurempi, kun neljä tonttua vilahtelisivat veistosten takana.

Seuraavaksi tontut suuntasivat kohti kotiaan hautausmaan kautta, Siellä he jokainen oman emäntänsä ja isäntänsä haudalla kävivät tallomansa lapikkaanjäljet hautakiven eteen kunnioituksen ja muistamisen merkiksi. Ihmiset luulivat niitä jonkun eläimen jäljiksi, jos edes huomasivat. Muillakin tontuilla oikeat isännät ja emännät olivat jo Kyynelniemessä ja vain mökkiläiset käyttivät tontuille niin rakkaita taloja.

Karvilan sahalla olivat Sepin ystävien isännät työskennelleet ja siellä oli monet saunatonttujen hyvät kokoukset pidetty lautatapulien varjossa. Sinne oli Karvilan kaupalta aina saatu makoisat tarjoilut, kun kaupan tonttu oli halunnut osoittaa vieraanvaraisuuttaan. Simanalan ja Karvilan kaupan tontut olivat oikein kilpailleet siitä, kumpi tuo paremmat herkut tonttujen kokoontumisiin.

Kotimatkalla Sepi mietti, huomaisivatkohan mökille tulleet, että hän oli talven mittaan saunonut useasti. Hänelle riitti jo muutamasta polttopuusta irtoava kiukaan lämpö, kun saunatontun taikapuhalluksella lämpö tulipesässä moninkertaistui. Jos pojantytär miehineen ei olisi vielä saanut saunaa lämpimäksi, niin Sepi aikoi käydä vähän puhaltamassa tulipesään ja sitten hän mielissään kuuntelisi, kun saunan löylyjä kehuttaisiin. Niin hän teki aina isännän ja emännän aikana ja aina kehuttiin, kuinka oli sauna nopeasti ja hyvin lämminnyt. Olipa isäntäväellä tapana tuoda saunan eteiseen palanen ruisleipääkin oikein mukavan saunaillan päätteeksi. Kyllä Sepi tiesi, että isäntä ja emäntä tiesivät hänestä ja poikakin ehkä aavisti. Pojalla oli nimittäin tapana grillata pihalla yksi makkara enemmän kuin hän ja vaimonsa söivät, mutta koskaan ylimääräistä grilliin jätettyä makkaraa ei kyselty eikä sen katoamista ihmetelty.

Sepi ei ollut uskaltanut näyttäytyä kummallekaan lapsenlapselle eikä heidän perheenjäsenilleen. Parikymmentä vuotta sitten isäntäväen pojantyttären pienempi tyttö oli kyllä nähnyt hänestä vilauksen, kun tyttö oli Enonkoskella kurkottanut kosken luona sillalta kaiteen yli liian kauas ja sattumalta sillan alla ystäviensä kanssa koskesta onkimassa ollut Sepi oli työntänyt hänet turvallisesti takaisin sillalle. Suojelusenkeliksi oli tyttö häntä luullut ja se vieläkin huvitti Sepiä ja vielä enemmän hänen ystäviään. Tontut eivät olleet uskonnollista väkeä, mutta kotiseuturakkaus oli innostanut heidät vierailemaan myös Enonkosken kirkossa katsomassa, vaikka siinä rakennuksessa ei tonttuja kivijalassa asunut.

Pihalle saapuessaan Sepi huomasi ehtivänsä vielä hyvin auttamaan saunan lämmityksessä ja rakennusten reunoja pitkin hän hiipi saunalle ja sisään saunaan. Sepin taikapuhalluksesta sauna alkoi huokua ihanaa lämpöä ja palavien puiden loiste tulipesän lasiluukun takaa valaisi koko hämärän saunan. Mahtavatko huomata saaneensa apua myhäili Sepi ja toivoi, että apu huomattaisiin ja palkittaisiin.

Sepiä houkutti kovasti jotenkin ilmoittaa olemassaolostaan pojantyttärelle ja hänen miehelleen. He olivat aina puhuneet saunoessaan, että talossa on hyvä henki ja lämmin tunnelma. Näissä mietteissä Sepi kulki varomattomasti vanhaa talvireittiään keskeltä pihaa ja ehti viime hetkellä hypätä kiven taakse piiloon, kun pariskunta asteli kohti saunaa pyyhkeet olalla. Sepi hiippaili kotikoloonsa, josta tontun korvilla kuuli kaiken, mitä saunassa puhuttiin.

Ensin kuului oven kolahdus ja kohta kiukaan sihahdus. Nyt Sepi terästi kuuloaan, kun ymmärsi saunassa puhuttavan tärkeää asia myös hänen tulevaisuudestaan. Pojantytär suunnitteli miehensä kanssa muuttavansa Enonkoskelle, kun kohta pääsevät eläkkeelle. Sepi hyppeli innoissaan ja kuunteli, kuinka saunassa kehuttiin hänen rakasta kotiseutuaan. Pojantytär kehui, kuinka Enonkoskelta löytyy käsityöläistuotteita ja palvelu on ystävällistä. Mies mainitsi vielä maittavat kotiruokalounaat, joita voi käydä syömässä muutamassakin paikassa edulliseen hintaan. Seuraavaksi hän suunnitteli aloittavansa aktiivisen kalastuksen ja vievänsä soutuveneen pysyvästi Enonkoskelle, josta on lyhyt matka ajella pienellä perämoottorilla kohti hyviä kalastuspaikkoja ja voipa siinä samalla nähdä norpankin.

Vähän aikaa saunassa oli hiljaista ja sitten pojantytär sanoi ihan hiljaa, että talossa ja pihapiirissä on niin lempeä ja hyvä tunnelma, ettei siellä voi muuta kuin olla onnellinen täällä kauniissa maisemissa ja luonnon rauhassa. Tämän jälkeen hän lisäsi vielä sanat, jotka Sepi tulee ikuisesti muistamaan: ”Pidetään hyvää huolta tästä pihapiiristä ja sitä vartioivasta hyväsydämisestä tontusta ja palataan juurillemme onnelliseen maalaiselämään.” Pojantytär tuntee minut ja elämä Enonkoskella jatkuu, huokaisi onnellinen Sepi.

Heli-Maarit Makkonen

Kirjoituskilpailun satoa osa 3

Kulkiessasi

Kulkiessasi polkua pitkin, siinä kosken varrella,
voit huomata, miten kaunis luonto onkaan tallella.
On täällä niin puhdas ilma hengittää,
vetää syvään henkeä, rauhassa hengähtää.
Ei melua, ei liiaksi ruuhkaa,
ei yltäkylläistä, mutta ei liian nuukaa.
Löytyy kaikki se, mitä voikaan tarvita,
mitä ei löydä, ei kannata koittaa haalia.
Kuulet kosken kuohuvan, se humisten pauhaa,
se mielen tasoittaa, antaa tyyneyttä ja rauhaa.
Kesäisin hiekkaveistoksia ihastella saat,
ja talvisin veistokset jäästä kohoaa.
On torillakin tapahtumaa yhtä sun toista,
muikkuja, kevätkääryleitä, valitsepa noista.
Salissakin tapahtuu, myyntipöydät rakentuu,
kun kuhinoihin porukka kokoontuu.
Ja kun haluat, voit kävellä pitkin siltaa,
katsoa veden pintaa, pimenevää iltaa.
Entäpä syksyn saapuessa, kun ne tulet ilmaantuu,
koski niin kauniina, melkein sydän pakahtuu.
Kun tuttuun törmäät, tai tuntemattomaan,
melko varmasti hymyn sie saat.
Kun ympärillesi täällä katsot, on helppo ymmärtää:
täällä on koti, sillä Enonkoski elää!

Sonja Tynkkynen

Taiteilija Pirjo Hirvonen

Mitä Enonkoski merkitsee minulle?

Olen paljasjalkainen enonkoskelainen. Muutin opiskelemaan lukion jälkeen pääkaupunkiseudulle, missä vietin 40 vuotta ennen kuin pari vuotta sitten muutin taikaisin Enonkoskelle etämahdollisuuksien tuodessa mahdollisuuden pitää kursseja ja valmennuksia etänä Enonkoskelta käsin.

Enonkoski on aina ollut sydäntä lähelläni enkä ole koskaan täysin katkaissut yhteyksiäni tänne: työurani aikana ennen paluumuuttoani tänne, vietin kaikki lomani täällä, samoin aina kun oli mahdollista, myös viikonloput ja kaikki juhlapyhät.

Enonkosken luonto on toiminut minulle loistavana voimavarojen palauttajana. Jo tunnin päästä, kun olen tullut tänne, huomaan että Etelä-Suomen hektinen rytmi on taakse jäänyttä ja voin jälleen hengittää vapaammin. Täällä saan nauttia puhtaasta luonnosta ja hiljaisuudesta kauniine järvimaisemineen sekä pauhaavasta Enonkoskesta. Täältä Enonkosken luonnosta ja hiljaisuudesta olen ammentanut taiteellista inspiraatiotani jo yli parikymmentä vuotta ja nyt, yhä enemmän keskittyessäni taiteen tekemiseen ja opettamiseen, Enonkoskesta on tullut merkittävämpi paikka minulle ja tämä on ollut yksi syy muuttaa takaisin Enonkoskelle pois pääkaupunkiseudulta.

Enonkoskelle muutto on mahdollistanut myös paremmin puutarhaharrastuksen ja niinpä kesäisin olen siirtynyt "luomaan uutta" myös puutarhassa kasvattamalla hyötykasveja, mihin Enonkosken ilmasto sopii hyvin - tosin viime kesinä on kuivuus vaivannut ja on joutunut kastelemaan normaalia enemmän, mutta onneksi järvistä on riittänyt vettä. Enonkoskella on myös hyvät marja- ja sienimaastot. Niinpä joka vuosi tulee kerättyä talven mustikat ja puolukat sekä sienet omaan tarpeeseen lähimetsistä.

Vaikka Enonkoski on pieni paikkakunta, täällä on vielä kaikki tarvittavat palvelut olemassa, jotka mahdollistavat täällä elämisen ilman omaa autoa. Täällä on onneksi vielä kauppa nosto-käteisautomaatteineen, apteekki, kukka- ja sekatavarapuoti, asiamiesposti ja matkahuoltopalvelut linja-autoyhteyksineen Savonlinnaan/Savonlinnasta, missä myös on päivittäinen jatkoyhteys junalle/junalta, jos tarve on lähteä käväisemään pääkaupunkiseudulla. Yllättäen vietettyäni täällä pari vuotta olen huomannut, että posti kulkee täällä huomattavasti nopeammin kuin pääkaupunkiseudulla, samoin lääkäri- ja terveyspalvelut toimivat paremmin. Enonkoskella voi myös harrastaa liikuntaa monipuolisesti.

Niinpä voin yhtyä Enonkosken sloganiin "onnellista Saimaan saaristoelämää", joka osaltani pitää paikkansa.

Pirjo Hirvonen
pirjo.hirvonen@priinia.fi
Sähköinsinööri, Lead Auditor
NLP Trainer & Personal Master Coach
Vedic Art Opettaja

Kuvat Pirjo Hirvosen maalauksia

Kylägallup

Kysyimme kuntalaisilta mikä oli kesässä kivointa ja mitä odotat tulevalta syksyltä ja talvelta.

Muikunperkauskisat, pomppulinnat ja jalkapallopelit olivat kesän kivointa puuhaa. Syksyltä odotetaan luumun syöntiä.
Veljekset Aatu ja Eppu Rönkkönen

Koskivenetsialaisia ootellaan jo ja talvella meidän mahtavia hiihtolatuja. Syksy on täynnä liikuntaa ja erilaisia ryhmiä joten tulee varmasti mahtava syksy ja talvi.
Jenni Kinnunen

Ettei tulisi liian liukkaita kelejä. Olisi tapahtumia lähistöllä missä pääsisi käymään, pimeenäkin vuoden aikana johon pääsisi vanhempikin väki vaikka kyydityksellä. Ikäihmiset toivovat kyydityksiä.
Saara Liukko

Liikunnan-ohjaaja Vili Muhonen

Vili on aloittanut liikunnanohjaaja Jonnan sijaisena elokuussa 2022. Vilin tavoittaa työnumerosta 044 345 3037 ja sähköpostilla vili.muhonen@enonkoski.fi

Kuntosali

Kuntosali omaa nykyaikaiset painopakalliset laitteet, jotka soveltuvat terveysliikkujalle sekä vaativammallekin harjoittelijalle. Sali omaa myös vapaiden painojen puolen, jossa pääsee koettelemaan voimiaan siihen asti, kun levypainoja riittää! Kuntosalilla järjestetään ohjattuja ryhmiä syyskuusta alkaen, jotka löytyvät mm. kunnan kotisivuilla ja liikuntatalolla olevasta liikuntakalenterista. Kuntosali löytyy liikuntatalolta, Pirttiniementie 4.

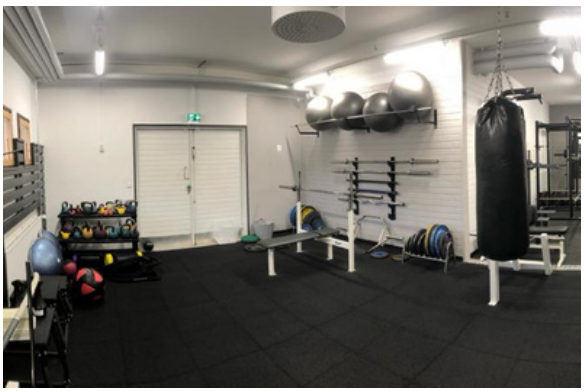

Lähiliikuntapaikka

Liikuntamahdollisuudet kasvavat jälleen Enonkoskella upouuden lähiliikuntapaikan myötä! Täällä pääset harjoittelemaan kehonpainolla sekä levytangoilla. Liikuntapaikka sijaitsee Enonkosken alakoulun vieressä (Kirkkotie 3 A-B) ja on käytössä kaikille kaikkina kellonaikoina. Paikan avajaiset järjestetään syksyllä.

Mikä Enonkoskella on parasta – luonto ja ihmiset

Vieraskynä
Heikki Seppälä

Enonkoskella on kunnan 140-vuotisjuhlavuosi ja sitä juhlittiin mm. valtuuston juhlakokouksella. Mekin kesäasukkaina saimme kutsun tuohon kokoukseen. Onnittelumme juhlivalle kunnalle!

1990-alkupuolelta asti Enonkoski on liittynyt läheisesti perheemme elämään. Vaimoni Sirkan juuret ovat täällä Enonkoskella ja Savonrannalla. Minä olen eteläpohjalainen. Meidän tiemme kohtasivat opiskellessamme Turussa 60-luvun alussa. Timanttihäitämme vietetään vuoden päästä.

Kotimme Haukiputaalla on n. 500 kilometrin päässä mökiltämme Kiurunsalosta. Olemme itse rakentaneet kesäpaikkamme ja eläkkeellä ollessamme asumme siellä 3-4 kuukautta vuodessa. Ennen kesäpaikkaamme veneilimme paljon Saimaalla ja ihastuimme sen huikeisiin selkosiin.

Kun ajaa autolla Oulusta Enonkoskelle, niin maisema muuttuu Perämeren rannan laakeista aakeista Suomen selän kitukasvuisien metsien kautta Savon kumpuileviin järvimaisemiin. Metsänkasvu täällä on aivan toista luokkaa kuin läntisessä Suomessa.

Kesäasukkaan tarvitsemat palvelut toimivat Enonkoskella hyvin. Rakennusluvat hoituvat helposti ja nopeasti, terveyskeskukseenkin on päästy tarvittaessa. Kesätapahtumia piisaa yllin kyllin ja niistä tiedottaminen toimii. Enonkoski on pieni kunta, mutta ei nukkuva kylä. Kesäasukkaina ainakaan me emme halua eristäytyä omiin oloihimme, vaan osallistua eri tapahtumiin ja tutustua paikallisiin ihmisiin. Kun Maitolaiturilla istuu pöytään kahvia juomaan, niin ei tarvitse kauan olla yksin. Pöytäseuraa löytyy ja puhe luistaa. Savolaiset ovat vilkkaita ja seurallisia verrattuna totisempiin eteläpohjalaisiin. Savon polveileva murre on mukavaa kuultavaa ja toivottavasti se säilyy tulevienkin sukupolvien puheessa.

Heikki Loikkasen kirjoista olemme saaneet lukea Enonkosken historiasta ja vahvasta teollisesta perinteestä. Mikä on pienen maalaiskunnan tulevaisuus jää nähtäväksi? Me kesäasukkaina haluamme olla osaltamme tukemassa Enonkosken hyvinvointia käyttämällä mahdollisimman paljon paikkakunnan palveluja.
Hyvää jatkoa juhlavuottaan viettävälle Enonkosken kunnalle ja sen asukkaille!

Heikki Seppälä
Kunnallisneuvos

Kuvia kesän tapahtumista

Enonkosken KesäKohinat - KesänAvaus 18.6.2022

140 v. juhlavuoden juhlavaltuuston kokous 21.6.2022

Vas. juhlavaltuuston yleisöä liikuntatalolla, oik. juhlapuheen pitänyt maakuntaneuvos Pekka Nousiainen

Kalamarkkinat 2.7.2022

Vas. vuoden 2022
Kalapietari Kari Luostarinen, oik.
v. 2021 Kalapietari Asko Järveläinen

Kalamarkkinayleisöä kosken varrella

Kuvia kesän tapahtumista

Urheilukentän kunnostetun katsomon avajaiset 20.6.2022

Samalle lähtöviivalle katsomon avajaisissa asettuivat avajaispuheen pitänyt juoksija Antti Loikkanen (vas.) sekä Seppo Pesonen.

Hiekanveiston EM-kilpailut 3.7.2022

Hiekanveiston EM-kilpailujen 2022 voittaja Timo Koivisto, Suomi

2. sija
Walter Fantino, Italia

3. sija
Evangos Stafylidis, Kreikka

Yleisön suosikki
Stanislaw Nowodworski, Puola

Hannolanpellon ravit 13.8.2022

Enonkosken kuntalähdön voittajahevonen oli Tähisekki, ohjastajanaan Terho Rautiainen (vas.). Voittajaa kunnan puolesta olivat kukittamassa kunnanvaltuuston puheenjohtaja Tauno Nurmio (vas.) ja valtuutettu Timo Loikkanen. Tauno Nurmiota haastatteli lähdön jälkeen ravien kuuluttaja Lauri Hyvönen (oik.).

Pirkko Kaskinen Pyhät Polut ry

Ihana Enonkoski ja Pyhät Polut

Jo kaksitoista vuotta minulla on ollut ilo saada olla mukana vireän ja kauniin Enonkosken elämänmenossa.

Savoon ja Enonkoskelle turkulaistytön toi Pyhät Polut. Vuosien varrella olen tutustunut moniin ihaniin, ystävällisiin ja vieraanvaraisiin sekä avuliaisiin enonkoskelaisiin, jotka saavat minut yhä uudelleen tuntemaan oloni kotoisaksi ja tervetulleeksi. Lupsakka elämänmeno viehättää. Savolainen ja turkulainen huumorikin löytävät usein yhteiset uomansa, vaikka niin erilaisia ovatkin. Pahemmilta yhteentörmäyksiltä on vältytty.

Pyhät Polut -yhdistyksen perustivat aikanaan Enonkosken kuntakummit tarkoituksenaan tukea ihmisten fyysistä ja henkistä hyvinvointia, niin omien kuin muualta tulevien, ja samalla paikallista elinkeinoelämää. Yhdistys toimii kristillisellä arvopohjalla, sitoutumatta mihinkään yksittäiseen kirkkokuntaan. Kaikki, elämänkatsomuksesta riippumatta, ovat tietenkin tervetulleita mukaan toimintaan ja tapahtumiin.

Vuosien varrella on järjestetty lukuisia eripituisia vaelluksia Imatralta Parikkalan kautta Enonkoskelle merkityllä reitillä. Monet yksittäiset omatoimivaeltajatkin ovat löytäneet polut. Reitin päätepisteenä on Enonkosken vanha kivisilta, josta yhdistyksen logokin on saanut innoituksensa. Sillan kupeessa oleva oranssipäinen tolppa on yksi monista, joilla reitti on merkitty. Nettisivuilta www.pyhatpolut.fi saa karttoja ladattua. Toivon mukaan myös enonkoskelaiset löytävät poluille yhä enenevässä määrin.

Retkiä on järjestetty myös hiihtäen, pyöräillen, meloen, lumikenkäillen ja kirkkoveneellä soutaen. Kesäkuussa viiden päivän soudun päätteeksi kirkkoveneellä Toivonniemeen rantautuessa tuntui kuin olisi kotiin tullut. Oli mukava johtaa soutuporukka hyvin hoidettua ja kaunista kosken vartta kirkonmäelle.

Vuosien mittaan monet talkoolaiset ovat uurastaneet Pyhien Polkujen hyväksi, polkuja raivaten ja merkiten, kahvituksia ja muonituksia järjestäen, opastuksia tehden, saunaa lämmittäen, byrokratian hoitoon osallistuen ja monin muin tavoin. Lämmin kiitos, ja kiitos siitä, että yhä vain olette mukana. Suuri kiitos kuuluu myös Enonkosken kunnalle, joka on alusta asti ollut vahvana tukena.

Toivomme on, että Pyhät Polut olisi meidän kaikkien yhteinen juttu. Yhdessä tekeminen on kivaa ja antoisaa. Ehkäpä pieniä murusia myös paikallistalouteen ja paikkakunnan elinvoimaisuuden säilymiseen tätäkin kautta tulee.

Kauan eläköön itsenäinen Enonkoski!

Kiitollisin mielin ja siunaavin ajatuksin,
Pirkko Kaskinen Pyhät Polut ry, pj

PYHÄT POLUT

Rakas Enonkoskeni!

Synnyin Enonkoskella ison perheen nuorimpana lapsena. Kotini oli vaatimaton, tyypillinen pienviljelijäperheen koti. Ruokaa riitti joka päivälle, vaikka vieraita kävi paljon. Nyt olemme sisarusten kanssa ihmetelleet, että mistä se äiti sitä ruokaa kaikille löysi. Töitä opimme jo lapsena tekemään, silloin ei tunnettu "lapsityövoiman" väärinkäyttöä. Joka keväinen pellonkiveys tuli hyvin tutuksi, samoin lannanlevitys pelloille. Kesä kului usein paimenessa, omenia eväänä. Syksyyn kuului viljanpuinnit, puimakone oli kylän yhteinen. Pellavapellonkin vielä muistan.

Lapsuudesta on jäänyt myös innokkuuteni metsämarjojen poimintaan ja sienestykseen. Silloin ei kyllä tunnettu nykyisiä herkullisia sieniäni, korvasienet keväällä, sitten kanttarellit, tatit ja viimeisenä nousevat ne jo lapsenakin tutut rouskut, joita suolattiin koko talveksi. Hyvät metsämarjapaikat ovat tulleet tutuiksi jo lapsuudessa. Metsämansikoiden ihanaa tuoksua ja aromia ei voi puutarhamansikat voittaa. Metsävadelmia on ollut melkein joka vuosi mökkimme läheisyydessä. Lapsilleni jäiset vadelmat ovat parasta herkkua. Kun tyttäreni nyt jo aikuiset lapset tulevat käymään niin he sanovat, "matka on pelastettu", jos on tarjota jäisiä vadelmia. Mustikat, puolukat ja karpalot ovat terveyden lähteitä perheelleni. Niitä kaikkia on yleensä Enonkosken metsät "pullollaan". Puolukkaan lähdimme lapsena usein maitokärryillä pyykkivasua työntäen rantaan ja sitten veneellä hyville marjapaikoille. Takaisin täyden puolukkavasun kanssa. Puolukkaretket olivat koulun kanssa syksyn ohjelmassa ja niistä saimme talvisin hyvää marjapuuroa. Jokaisen piti kouluun viedä 3–5 litraa puolukoita. Koulusta oli syksyllä viikon "perunannostoloma". Nykyisin se on vaan syysloma.

Koulutukseksi riitti kansakoulu, vaikka opettaja kävi kotonakin isältä pyytämässä, eikö tuo tyttö voisi pyrkiä oppikouluun. Ei ollut varaa laittaa kymmentä lasta Savonlinnaan kouluun. Itse olen saanut ammattini opiskella aikuisena. Sähköt tulivat meille, kun olin noin 10-vuotias. Vieläköhän joudumme jossain vaiheessa sähköä säästämään, kun maapallo ei kestä tätä nykyistä suurkulutusta? Toivottavasti ei jouduta kaikkia koskia "valjastamaan" sähköntuotantoon. Silloin se meidänkin kaunis koskemme olisi muisto vain. Muutoinkin olisi aika oppia vähentämään kulutusta, luonnonvarat ovat rajalliset ja pian hukumme saasteisiin ja jätteisiin. Synnyin pian sotien jälkeen ja nyt on taas maailmansota pelkona. Onko elämäni kahden sodan välissä? Maailmalle piti lähteä työtä etsimään. Minä lähdin Enonkoskelta, mutta Enonkoski ei lähtenyt minusta. Pääkaupunkiseudulla asuin yli 40 vuotta. Heti kun saimme mieheni kanssa rahaa kokoon, ostimme Enonkoskelta mökkitontin, johon hän rakensi omin käsin mökin.

Ensimmäisen mökin jouduimme myymään, kun ostimme pääkaupunkiseudulta ensiasunnon. Parin vuoden kuluttua aloimme etsiä tonttia lähempää Helsinkiä, mutta mikään ei miellyttänyt, ja niin päädyimme taas Enonkoskelle kesäasukkaaksi. Tänne se veri veti. Polkupyörää ei perheellämme ollut, joten opin liikkumaan omin jaloin. Ensimmäiset sukseni olivat "kotitekoiset" tervapohjaiset puusukset. Kevättalvella oli kuutamossa kiva lähteä pitkin metsiä hiihtelemään "hankiaisilla". Ei lapsena ollut myöskään koulukuljetusta. Kouluun kuljin sulan maan aikana kävellen, talvella hiihtäen, joskus pääsin naapurin tyttöjen potkurin jalaksilla, sillä meillä ei ollut potkuria. Siksi kai nykyäänkin pidän liikunnasta.

Talvilomilla matkustelimme paljon maailmalla, yli 30 maata tuli käytyä, mutta kesäloman vietimme kokonaan Enonkoskella. Juuret olivat tiukasti täällä. En olisi lapsena uskonut näkeväni mm. Kiinan muuria ja pääseväni Egyptin pyramideihin poikkeamaan. Maailman kauneimmaksi sanotun rakennuksen "Taj Mahalinkin" näin Intiassa, kaunis se oli kaikkine jalokivineen. Thaimaan hienot hiekkarannat eivät vedä vertojaan kotoiselle, kiviselle mökkirannalle. Kyllä maailma on ihmeellinen. Enonkoski kuitenkin kaikki ne maailman ihmeet voittaa.

Enää en paljon maailmalle kaipaa. Vihdoin koitti tämä mukava eläkeikä. Kyllästyimme kaksi kertaa vuodessa muuttamaan, keväällä Enonkoskelle ja syksyllä taas Etelä-Suomeen. Auto ja perävaunu aina tavaraa täynnä. Mieheni olisi halunnut Savonlinnaan, mutta minua veti vain Enonkoski. Mökkimatka lyheni 370 kilometriä. Nyt nautin yksin jäätyäni Enonkosken palveluista, jotka ovat huomattavasti joustavammat kun isoissa Etelä-Suomen paikoissa, "kaikkee ei oo, mut enhän mie paljon tarviikkaa. Kirkonkylän luonnon kauneus pitää mielen iloisena ja hyvät liikuntapaikat kehon kunnossa. Etelästä Enonkoskelle muuttoa suunnitellessamme naapurit ihmettelivät ,"miksi lähdette kun täällä on kaikkea". Enhän minä enää tarvitse "kaikkea", olen tarpeeksi nähnyt "mualimoo". Täällä on puhdas, raikas ja kaunis luonto. Karpalona kakun päällä "mukavat immeiset", paljon ystäviä ja sukulaisia. Siellä on koti, missä on sydän, minun sydän on Enonkoskella ja juuret syvällä savolaisessa "hietamuassa". Kivetkään eivät ole vielä pelloilta loppuneet.

Jo Helsingissä asuessani sain siskoltani "Savonmua" laulunsanat, jotka osaltaan kutsuivat minua takaisin ENONKOSKELLE. Toinen suosikkilauluni oli Olavi Virran laulama "Kuin lapsena ennen". "Kaunista on kaipausta kantaa, kun kohde sen on koti kaukainen". Se sai aina kyyneleet silmiin ja kaipuun Enonkoskelle. Joka kesä kävin kotipaikkani pihalla kävelemässä ison kotikuusen alla. Siellä oli tutut tuoksut ja tantereet. Enonkoski on Rakkain paikka maailmassa! "Pois jos tiältä pittäis lähtee, silloin mielin vakaisin, rukkoile vuan onnen tähden piästä tänne takaisin." ONNEKSI OLEN PÄÄSSYT.

Kirjoittanut Pirjo Liukko

Kuva Pirjo Liukko

Lapsiperheiden Enonkoski

Mitä Enonkoski tarjoaa lapsiperheille?

Vaikka meillä on kaksi pientä alle kouluikäistä lasta,
niin sitä olettaisi, että olisi hyvin perillä mitä kaikkea kotikunnassani on tarjolla ja olisi helppo vain äkkiä kirjoittaa ja kertoa. Vaan tässäpä olikin pienehkö pähkinä purtavaksi. Aluksi tuntui siltä, että eihän täällä ole mitään. Mutta, kun lähtee miettimään, mitä palveluita täällä on lapsiperheille, lista on lopulta melko pitkä. Peruspalvelut, kuten päiväkoti, ala- ja yläkoulu ja terveysasema, jossa mm. lastenneuvola, löytyvät. Kaikissa näissä on myös mukava henkilökunta. Voin jättää lapset huoletta hoitoon, sillä tiedän, että hoitajat ovat osaavia ja mukavia ja lapseni tykkäävät heistä sekä he viihtyvät hoidossa. Lisäksi on seurakunnan perhekerho, jossa voi tavata muita lapsiperheitä sekä päiväkerho. Huomionarvoinen asia on myös kirjasto, jonne pääsee nyt myös omatoimisesti, vaikkapa viikonloppuna käymään. Kaikki ovat kirkonkylässä n. 500 m säteellä toisistaan. On muskari, koululaisille iltapäivätoimintaa sekä 4 h:n toimintaa. Erilaisia liikuntakerhoja lapsille ja aikuisille ja kesän alussa koululaisille koulun järjestämä kesäleiri. Muitakin harrastus mahdollisuuksia on lähellä tai lähistöllä, esim. ratsastus Kirsin tallilla.

Täällä Enonkoskella on myös hyvä uimaranta, jonne voi mennä viettämään mukavaa kesäpäivää ja hieno leikkipuisto pienen kävelymatkan päässä keskustasta. Koulun pihallakin on kiipeilytelineitä, liukumäkiä ja kiikkuja sekä pieni kenttä jalkapallon pelaamiseen. Urheilukenttä on tässä ihan lähellä, samoin Enonkoskella on paljon luontopolkuja, joista voi valita mieleisensä ja pakata eväät reppuun ja lähteä lapsien kanssa retkelle. Puhumattakaan siitä, että kesällä tämä kunta herää eloon, on paljon tapahtumia laidasta laitaan, jonne lapsien kanssa on helppo lähteä katselemaan menoja ja meininkejä. Kaupasta saat vauvalle tarvittavat välineet, kuten vaipat, tuttipullot, tutit, kosteuspyyhkeet, pilttejä ym. Jopa leluja löytyy isommille lapsille. On kahvila ja ravintola, jossa voi käydä syömässä ja/tai kahvilla. Ja jotain jää minulta varmasti vielä huomaamatta.

Mutta ennen kaikkea, mitä Enonkoski tarjoaa lapsiperheille, etenkin omalle perheelleni, on turvallinen ja rauhallinen kasvuympäristö, hienoine maisemineen ja mukavine ihmisineen. Kaikki tarpeellinen on lähellä, lähimpään kaupunkiin, Savonlinnaan,on vain 30 km ja lentokenttä puolivälissä matkaa Savonlinnaan. Lentämällä pääsee Helsinkiin tunnissa.
Eli kaikki on ihan oikeasti lähellä.
Täällä Enonkoskella on mielestäni kaikki, mitä tarvitsee.
Täällä on hyvä olla ja elää lasten kanssa – täällä on koti.

Eerika Pihlapuro

Kutsu Itsenäisyyspäivän juhlaan 6.12.2022

Enonkosken kunta ja Enonkosken kappeliseurakunta järjestävät yhteistyössä perinteisen itsenäisyyspäivän juhlan 6.12.2022 Enonkosken kirkossa ja seurakuntatalolla,
Kirkkotie 2.

Juhla alkaa klo 10 jumalanpalveluksella Enonkosken kirkossa. Jumalanpalveluksen jälkeen lasketaan seppele sankarihaudoille ja sen jälkeen juhla jatkuu seurakuntatalolla.

Juhlaohjelmassa mm. juhlapuhe, stipendien ja vauvarahojen jako sekä musiikkia.

Lämpimästi tervetuloa juhlaan!

Kunnalla töissä!

Tässä juttusarjassa tuomme kunnan työntekijöitä tutuksi kuntalaisille.
Juttusarjan viimeisessä osassa esittelemme kunnan yleishallinnon työntekijöitä.

Toimistosihteeri Erja

Olen tullut kuntaan töihin syyskuussa 1980 puhelinvaihteeseen sijaiseksi ja vakinaiseksi toimistoapulaiseksi lokakuussa 1983.
Työtehtävissäni olen toiminut kaikkien muiden kuin sosiaalitoimen hallinnon aloilla.
Tällä hetkellä toimin yleishallinnolla toimistosihteerinä.
Tärkeintä elämässä on perheeni.

Työnsuunnittelija, Petri

Aloitin työt kunnalla 1.4.2019 työnsuunnittelijana. Työtehtäviini kuuluu kunnan työelämäpalveluiden kokonaisuudesta vastaaminen yhdessä kunnanjohtajan kanssa.
Työssäni teen mm. yhteistyötä eri työelämä- yms. palveluissa toimivien kanssa ja asiakastyötä.
Minuun voi olla yhteydessä, jos joku asia työllistymisessä tai työllistämisessä askarruttaa niin selvitetään se. Toimin myös Pate-pajalla kuntouttavan työtoiminnan ohjaajana.

Tärkeitä asioita minulle ovat lapseni ja lapsenlapsi, terveys on myös tärkeä asia. Harrastan ulkona liikkumista ja musiikkia.

Syksyn ja talven tapahtumia

24.9.22 klo 17-22
Kesäkauden päätös
Koskivenetsialaiset
Tori ja koskenvarsi,
Hyypiänniementie 2 ja 3
Eläköön Enonkoski ry

25.9.22 klo 11
Jättikirppis ja megahuutokauppa
Cafe Enonkoski pihapiiri,
Enonkoskentie 15
Huutokauppakeisari
Aki Palsanmäki,
sihteeri Heli Palsanmäki
Veljekset Pekkonen Oy

10.10.22 klo 16
Syyslaulujen yhteislaulutilaisuus,
säest. Esko Alanen
Vanhustentalon kerhohuone,
Tervarannantie 12b
Enonkosken Musiikkiyhdistys ry

25.11.22 klo 15
Kunnan ja kappeliseurakunnan
joululaulutilaisuus
Maitolaituri, Enonkoskentie 11T
Enonkosken kunta ja
kappeliseurakunta

25.11.22 klo 17
Joulukauden avaus
Tori, Hyypiänniementie 3
Eläköön Enonkoski ry

6.12.22 klo 10
Itsenäisyyspäivän
juhlajumalanpalvelus ja juhla
Enonkosken kirkko ja
seurakuntatalo, Kirkkotie 2
Enonkosken kunta ja
kappeliseurakunta

12.12.22 klo 16
Joululaulujen yhteislaulutilaisuus,
säest. Esko Alanen
Vanhustentalon kerhohuone,
Tervarannantie 12b
Enonkosken Musiikkiyhdistys ry

17.12.22 klo 10-14
Joulukuhinat
Liikuntatalo, Pirttiniementie 4
Enonkosken Yrittäjät
Enonkosken kunta

31.12.22 klo 18
Uudenvuoden aaton
Rakettikekkerit Toivonniemi,
Hyypiänniementie 6
Eläköön Enonkoski ry

Tapahtumissa tavataan!

Psst! Ajantasaisin ohjelma löytyy kunnan omilta nettisivuilta!

Lehden toimittajat Eerika P, Minna L ja Sanni M